

Latvijas Bankas noteikumu projekta "Noteikumi par prasībām ieguldījumu fondu ieguldījumu objektiem, darījumiem un noteikta darbības veida fondiem" anotācija

Nosaukums	Noteikumi par prasībām ieguldījumu fondu ieguldījumu objektiem, darījumiem un noteikta darbības veida fondiem
Dokumenta veids	Latvijas Bankas noteikumi
Izdošanas pamatojums	Ieguldījumu pārvaldes sabiedrību likuma (turpmāk – likums) 61. panta sestā daļa, 65. panta ceturtnā daļa un 78. panta septītnā daļa
Mērķis un būtība	<p>Ieguldījumu fondu darbību Latvijā reglamentē likums, ar kuru pārņemtas Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 13. jūlija direktīvas 2009/65/EK par normatīvo un administratīvo aktu koordināciju attiecībā uz pārvedamu vērtspapīru kolektīvo ieguldījumu uzņēmumiem (PVKIU) tiesību normas. Minētā direktīva atcēla Padomes 1985. gada 20. decembra direktīvu 85/611/EEK par normatīvo un administratīvo aktu koordināciju attiecībā uz pārvedamu vērtspapīru kolektīvo ieguldījumu uzņēmumiem (PVKIU) (turpmāk – Direktīva 85/611/EEK), bet vienlaikus tika noteikts, ka atsaucies uz Direktīvu 85/611/EEK spēkā esošajos normatīvajos aktos uzskata par atsaucēm uz 2009. gada 13. jūlija direktīvu 2009/65/EK.</p> <p>Lai skaidrotu Direktīvas 85/611/EEK normu piemērošanu, Eiropas Komisija 2007. gada 19. martā apstiprināja Komisijas direktīvu 2007/16/EK, ar ko īsteno Padomes direktīvu 85/611/EEK par normatīvo un administratīvo aktu koordināciju attiecībā uz pārvedamu vērtspapīru kolektīvo ieguldījumu uzņēmumiem (PVKIU), paskaidrojot atsevišķas definīcijas (turpmāk – Direktīva 2007/16/EK). Šajā normatīvajā aktā detalizētāk skaidrotas Direktīvā 85/611/EEK lietotās definīcijas, lai nodrošinātu vienotu izpratni par ieguldījumu fonda (turpmāk – fonds) ieguldījumu objektu un darījumu atbilstību Direktīvā 85/611/EEK noteiktajām prasībām.</p> <p>Direktīva 2007/16/EK sniedz pamatkritērijus, lai vērtētu fonda ieguldījumu objektu piemērotību Direktīvas 85/611/EEK prasībām, vienlaikus deleģējot Eiropas Vērtspapīru regulatoru komitejai (turpmāk – CESR; tās tiesību pēcteci nodrošina Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestāde (turpmāk – EVTI)) tiesības pieņemt pamatnostādnes, lai nodrošinātu vienveidīgu normu praktisko piemērošanu fondiem visās Eiropas Savienības dalībvalstīs. CESR 2007. gada martā publicēja pamatnostādnes Nr. CESR/07-044b "Pamatnostādnes, kas attiecas uz PVKIU ieguldījumiem piemērotiem aktīviem". CESR pamatnostādnes papildus detalizētāk skaidro kritērijus, lai varētu atzīt fonda ieguldījumus un darījumus par Direktīvas 85/611/EEK prasībām piemērotiem investīciju objektiem un darījumiem.</p> <p>EVTI 2014. gada 1. augustā publicēja pamatnostādnes (ESMA/2014/937EN) kompetentajām iestādēm un PVKIU ieguldījumu pārvaldes sabiedrībām par biržā tirgotiem fondiem (ETF) un citiem ar PVKIU saistītiem jautājumiem. EVTI pamatnostādnes nosaka prasības noteikta darbības veida fondiem, tai skaitā informācijas atklāšanai prospektā par attiecīgā fonda darbību un darījumiem, ieguldītājiem paredzētajā pamatinformācijā un citos reklāmas materiālos. Abas minētās pamatnostādnes ir pieejamas angļiski.</p>

Pamatojoties uz likumā noteikto deleģējumu un tiesībām, Latvijas Banka ir izstrādājusi noteikumu projektu "Noteikumi par prasībām ieguldījumu fondu ieguldījumu objektiem, darījumiem un noteikta darbības veida fondiem" (turpmāk – noteikumu projekts), lai pārņemtu Direktīvā 2007/16/EK noteikto (skat. direktīvas pārņemšanas tabulu anotācijas pielikumā) un vienlaikus varētu piemērot pamatnostādnēs minētās normas, nosakot prasības:

- 1) fondu ieguldījumu objektiem un darījumiem;
- 2) fondiem ar noteiktu darbības veidu;
- 3) informācijas atklāšanai fonda prospektā, ieguldītājiem paredzētajā pamatinformācijā un citos reklāmas materiālos par noteikumu projektā minētajiem fondiem un darījumiem;
- 4) regulētā tirgū netirgotu atvasināto finanšu instrumentu novērtēšanai.

Līdz šim prasības attiecībā uz fondu ieguldījumu objektiem un darījumiem, kā arī fondiem ar noteiktu darbības veidu un attiecībā uz informācijas atklāšanu fonda prospektā, ieguldītājiem paredzētajā pamatinformācijā un citos reklāmas materiālos par attiecīgajiem fondiem un darījumiem, kā arī regulētā tirgū netirgotu atvasināto finanšu instrumentu novērtēšanu noteica Finanšu un kapitāla tirgus komisijas (kuras tiesību pārņēmēja ir Latvijas Banka) 2020. gada 4. augusta normatīvie noteikumi Nr. 115 "Normatīvie noteikumi par prasībām ieguldījumu fondu ieguldījumu objektiem, darījumiem un noteiktas darbības veida fondiem" (turpmāk – Noteikumi Nr. 115), kuri ar noteikumu projekta stāšanos spēkā zaudēs spēku.

Salīdzinājumā ar Noteikumos Nr. 115 ietverto regulējumu noteikumu projektā veikti redakcionāli precizējumi, neparedzot jaunu vai papildu prasību noteikšanu.

Noteikumu projekta prasības būs saistošas Latvijā licencētām ieguldījumu pārvaldes sabiedrībām, kuras pārvalda Latvijā reģistrētus fondus.

Noteikumu projekts noteic:

- 1) kritērijus un nosacījumus pārvedamu vērtspapīru un naudas tirgus instrumentu atzīšanai par likumam atbilstošiem ieguldījumu objektiem;
- 2) prasības darījumiem fonda ieguldījumu portfeļa efektīvas vadības nodrošināšanai un šajos darījumos saņemtajam nodrošinājumam;
- 3) kritērijus, lai darījumus ar atvasinātajiem finanšu instrumentiem varētu atzīt par atbilstošiem likuma prasībām;
- 4) prasības regulētā tirgū netirgotu atvasināto finanšu instrumentu novērtēšanai;
- 5) prasības ieguldījumiem kapitāla vai parāda vērtspapīru indeksos un atvasinātajos finanšu instrumentos, kuru bāzes aktīvi ir finanšu indeksi;
- 6) prasības darījumu koncentrācijas riska apmēra ar vienu emitentu vai darījuma partneri aprēķināšanai;
- 7) kritērijus pārvedamos vērtspapīros ietverto atvasināto finanšu instrumentu un strukturētu finanšu instrumentu noteikšanai un prasības attiecībā uz šādu ieguldījumu veikšanu;

	<p>8) prasības, kuras attiecināmas uz noteikta darbības veida fondiem;</p> <p>9) prasības informācijas atklāšanai fonda prospektā, ieguldītājiem paredzētajā pamatinformācijā un citos reklāmas materiālos par noteikumu projektā minētajiem fondiem un darījumiem.</p>
Leģitīmais mērķis	<p>Nosakot tirgus dalībniekiem prasības un veicot prasību ievērošanas pārbaudes, Latvijas Banka nodrošina tai ar likumu un Latvijas Bankas likumu noteiktā pienākuma veicināt ieguldītāju interešu aizsardzību un finanšu tirgus ilgtspējīgu attīstību un stabilitāti izpildi, kā arī izpilda likumdevēja uzlikto pienākumu noteikt prasības attiecībā uz ieguldījumu fondu ieguldījumu objektiem, darījumiem, noteikta darbības veida fondiem, informācijas atklāšanu un regulētā tirgū netirgotu atvasināto finanšu instrumentu precīzu un neatkarīgu novērtēšanu. Līdz ar to noteikumu projektā paredzēto prasību mērķis ir citu personu tiesību un sabiedrības labklājības aizsardzība.</p> <p>Noteikumu projekts nepieciešams, lai panāktu vienotu tirgus dalībnieku izpratni un pieeju regulējošo prasību interpretācijai un piemērošanai.</p>
Samērīgums	<p>Nosakot tirgus dalībniekiem vienotas prasības attiecībā uz fondu ieguldījumu objektiem un darījumiem, kā arī noteikta darbības veida fondiem un attiecībā uz informācijas atklāšanu par fondu darbību un darījumiem, kā arī regulētā tirgū netirgotu atvasināto finanšu instrumentu novērtēšanu, tiek nodrošināta vienota tirgus dalībnieku izpratne un pieeja regulējošo prasību interpretācijai un piemērošanai. Ja fondu ieguldījumu pārvaldes sabiedrības nerīkojas atbilstoši vienotām prasībām, tas var negatīvi ietekmēt fondu darbības atbilstību likumā un citos normatīvajos aktos paredzētajām prasībām, radot darbības neatbilstības un reputācijas risku.</p> <p>Lai nodrošinātu ieguldītāju interešu aizsardzību un finanšu tirgus stabilitāti, ir būtiski pēc iespējas mazināt un novērst minētos riskus. Līdz ar to atbilstošākais veids, kā noteikt fondu ieguldījumu pārvaldes sabiedrībām vienotas prasības, ir izdot tām saistošus noteikumus. Citas alternatīvas jautājuma noregulēšanai un vienotu prasību noteikšanai nebūtu efektīvas un nesasniegtu izvirzīto mērķi tādā pašā līmenī (kvalitātē), jo nenodrošinātu normu vienveidīgu piemērošanu.</p> <p>Izraugoties piemērotāko līdzekli leģitīmā mērķa sasniegšanai, Latvijas Bankas vērtējumā nebūtu atbilstoši izdot, piemēram, zemāka līmeņa normatīvos aktus, kuri nebūtu tirgus dalībniekam juridiski saistoši. Turklāt noteikumu projekta izstrādi pilnvarojošās normas skaidri norāda uz saistošu dokumentu – normatīvo aktu – izstrādi. Vienlaikus ar noteikumu projektu tiek noteiktas prasības, kuru izpildi Latvijas Bankai uzraudzības ietvaros ir tiesības kontrolēt un nepieciešamības gadījumā par konkrētu prasību pārkāpumu piemērot tirgus dalībniekam korektīvos pasākumus vai sankcijas.</p> <p>Noteikumu projekts kopumā un tajā ietvertās tiesību normas atbilst samērīguma principam, jo:</p> <p>1) ar noteikumu projekta prasību ieviešanu tiek sasniegts leģitīmais mērķis (citu personu tiesību un sabiedrības labklājības aizsardzība);</p>

	<p>2) nepastāv tādi alternatīvi līdzekļi, kas sasniegtu leģitīmo mērķi tādā pašā kvalitātē;</p> <p>3) sabiedrības ieguvums būs lielāks par noteikumu projektā ietvertu prasību ierobežojošo raksturu (ņemot vērā jau esošās prasības), kas konkrētajam tirgus dalībniekam varētu rasties ar uzliktajiem pienākumiem.</p>
Spēkā stāšanās	Nākamajā dienā pēc publicēšanas oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis".
Ietekme uz Latvijas Bankas budžetu	Noteikumu izdošana nerada ietekmi uz Latvijas Bankas budžetu.
Administratīvā sloga un izmaksu novērtējums (tirgus dalībniekiem)	Ar noteikumu projektu netiek ieviestas jaunas prasības attiecībā uz fondu ieguldījumu objektiem un darījumiem, kā arī noteikta darbības veida fondiem un attiecībā uz informācijas atklāšanu par fondu darbību un darījumiem, kā arī regulētā tirgū netirgotu atvasināto finanšu instrumentu novērtēšanu, saglabājot šobrīd spēkā jau esošās prasības, kuras noteiktas Noteikumos Nr. 115. Līdz ar to papildu administratīvo slogu un jaunas administratīvās izmaksas noteikumu projekts tirgus dalībniekiem nerada.
Saistītie dokumenti	Ar noteikumu projektu saistītie dokumenti: <ul style="list-style-type: none"> 1) likums; 2) Noteikumi Nr. 115.
Saskaņošana ar Eiropas Centrālo banku	Noteikumu projekts nav jāsaskaņo ar Eiropas Centrālo banku.
Saskaņošana ar citām publiskām un privātām personām	<p>Noteikumu projekts tiks publicēts Latvijas Bankas tīmekļvietnes www.bank.lv sadaļā "Sabiedrības līdzdalība", un par to būs iespējama sabiedrības līdzdalība.</p> <p>Vienlaikus par noteikumu projektu un notiekošo sabiedrības līdzdalību individuāli tiks informēta Latvijas Finanšu nozares asociācija. Pēc sabiedrības līdzdalības noslēguma noteikumu projekts tiks iesniegts izskatīšanai Latvijas Bankas konsultatīvās finanšu tirgus padomes sēdē.</p>
Saskaņošanas rezultāti	Tiks aktualizēts pēc sabiedrības līdzdalības noslēguma.

Eiropas Savienības tiesību aktu pārņemšanas/ieviešanas tabula

Latvijas Bankas noteikumu projekta nosaukums: "Noteikumi par prasībām ieguldījumu fondu ieguldījumu objektiem, darījumiem un noteikta darbības veida fondiem" (turpmāk – projekts)

Eiropas Savienības tiesību akta nosaukums: Komisijas 2007. gada 19. marta direktīva 2007/16/EK, ar ko īsteno Padomes direktīvu 85/611/EEK par normatīvo un administratīvo aktu koordināciju attiecībā uz pārvedamu vērtspapīru kolektīvo ieguldījumu uzņēmumiem (PVKIU), paskaidrojot atsevišķas definīcijas (turpmāk – Direktīva 2007/16/EK)

Eiropas Savienības tiesību akta pants, punkts vai apakšpunkts, kurā paredzētās prasības Latvijā jāizpilda <i>(Norāda pēc iespējas konkrētāku teksta vienību)</i>	Projekta punkts vai apakšpunkts, kas izpilda A ailē minēto prasību <i>(Norāda pēc iespējas konkrētāku teksta vienību)</i>	Vai A ailē minētā prasība ar B ailē minēto projekta punktu vai apakšpunktu tiek izpildīta pilnībā vai daļēji? <i>(Ja daļēji, norāda, kur un kā ir vai tiks nodrošināta prasības pilnīga izpilde)</i>	Vai B ailē norādītais projekta punkts vai apakšpunkts paredz stingrākas prasības, nekā A ailē minētā prasība <i>(Ja paredz stingrākas prasības, norāda pamatojumu šādu stingrāku prasību nepieciešamībai)</i>	Vai A ailē minētā prasība ir jāizpilda obligāti? <i>(Ja Eiropas Savienības tiesību akts paredz izvēles iespēju, norāda, vai un kādēļ šī rīcības brīvība Latvijā ir vai nav jāizmanto)</i>	Vai A ailē minētais Eiropas Savienības tiesību akts paredz dalībvalsts paziņošanas pienākumu Eiropas Savienības institūcijām? <i>(Ja paredz, norāda, kas un kādā termiņā šo paziņošanas pienākumu izpildīs)</i>
A	B	C	D	E	F
Direktīvas 2007/16/EK 2. panta 1. punkts	Projekta 3. un 4. punkts	Izpilda pilnībā	Nē	Jā	Pēc noteikumu apstiprināšanas un publicēšanas oficiālajā izdevumā "Latvijas
Direktīvas 2007/16/EK 2. panta 2. punkts	Projekta 8. punkts	Izpilda pilnībā	Nē	Jā	

Direktīvas 2007/16/EK 3. panta 1. punkts	Projekta 11. punkts	Izpilda pilnībā	Nē	Jā	Vēstnesis" Finanšu ministrijai tiks nosūtīts paziņojums par Direktīvas 2007/16/EK attiecīgo pantu ieviešanu.
Direktīvas 2007/16/EK 3. panta 2. punkts	Projekta 12. punkts	Izpilda pilnībā	Nē	Jā	
Direktīvas 2007/16/EK 4. panta 1. punkts	Projekta 14. punkts	Izpilda pilnībā	Nē	Jā	
Direktīvas 2007/16/EK 4. panta 2. punkts	Projekta 19. punkts	Izpilda pilnībā	Nē	Jā	
Direktīvas 2007/16/EK 4. panta 3. punkts	Projekta 13. punkts	Izpilda pilnībā	Nē	Jā	
Direktīvas 2007/16/EK 5. panta 1. punkts	Projekta 20. punkts	Izpilda pilnībā	Nē	Jā	
Direktīvas 2007/16/EK 5. panta 2. punkts	Projekta 21. punkts	Izpilda pilnībā	Nē	Jā	
Direktīvas 2007/16/EK 5. panta 3. punkts	Projekta 22. punkts	Izpilda pilnībā	Nē	Jā	
Direktīvas 2007/16/EK 8. panta 2. punkts	Projekta 31. punkts	Izpilda pilnībā	Nē	Jā	
Direktīvas 2007/16/EK 8. panta 3. punkts	Projekta 36. punkts	Izpilda pilnībā	Nē	Jā	
Direktīvas 2007/16/EK 8. panta 4. punkts	Projekta 37. punkts	Izpilda pilnībā	Nē	Jā	
Direktīvas 2007/16/EK 8. panta 5. punkts	Projekta 31.5. apakšpunkts	Izpilda pilnībā	Nē	Jā	
Direktīvas 2007/16/EK 9. panta 1. punkts	Projekta 47. punkts	Izpilda pilnībā	Nē	Jā	
Direktīvas 2007/16/EK 9. panta 2. punkts	Projekta 49. punkts	Izpilda pilnībā	Nē	Jā	
Direktīvas 2007/16/EK 10. panta 1. punkts	Projekta 55. punkts	Izpilda pilnībā	Nē	Jā	
Direktīvas 2007/16/EK 10. panta 2. punkts	Projekta 56. punkts	Izpilda pilnībā	Nē	Jā	

Direktīvas 2007/16/EK 10. panta 3. punkts	Projekta 57. punkts	Izpilda pilnībā	Nē	Jā	
Direktīvas 2007/16/EK 12. panta 1. punkts	Projekta 65. punkts	Izpilda pilnībā	Nē	Jā	
Direktīvas 2007/16/EK 12. panta 2., 3. un 4. punkts	Projekta 66. punkts	Izpilda pilnībā	Nē	Jā	